

KyläBusiness-iltapäivä Kaislanrannassa 26.1.2013

Muistion kirjoittanut Outi Raatikainen ja tarkistanut/täydentänyt Tiina Västilä

Työryhmä

Nuorten mahdollisuudet maaseudulla

Teeman kysymyksiä mm. Mitä nuoret ja aikuiset voisivat yhteistyössä saada aikaan? Miten nuoret tienaisivat maaseudulla? Miten saada nuorille järkevää tekemistä maaseudulla?

Osallistujat

Onni Hytönen, Konginkankaan kyläyhdistys ry
Mia-Riitta Allik, Kangashäkkiset ry
Kirsi Taponen, Pihlajaveden Kyläyhdistys ry
Elina Wilen, Äänekosken 4H
Outi Raatikainen, Kekseliääät kylät –hanke
Tiina Västilä, Muuramen kunta
Satu Haka, Innola ry
Pirjo Ikäheimonen, Jyväsräihi ry
Mervi Oksanen, Konginkankaan kyläyhdistys ry
Antti Hytönen, Konginkankaan kyläyhdistys ry

Osallistujien tilanne mm.

- Pihlajaveden kyläkoulussa on noin 20 oppilasta, Keuruulle on 30 km ja Haapamäelle 15 km. Omalla kylällä ei ole edes kesätöitä tai harjoittelupaikkoja tarjota ja kyyti-ongelmat haittaavat kulkemista. 4H tarvitaan.
- Kangashäkissä noin puolet kyläläisistä on lapsia ja nuoria ja koko Uuraisilla 27 % asukkaista alaikäisiä. 4H tarvitaan paikalle! Uusi kyläkoulu on suunnitteilla, mutta neuvottelut tiukkoja.
- Muuramessa on kaikkiaan noin 50 järjestöä, n. 40 aktiivista, 3 nuorisjärjestöä. Kolmessa järjestössä on palkattua työvoimaa. Muuramessa kaikki nuorisotalotoiminta ym. on keskustassa, jossa on mm. nuorten tiedotus- ja neuvontapistehanke alkamassa. Järjestöjen koordinoitihanke, jossa Innola on vetäjänä, loppui 2012 lopussa, mutta järjestöjen kokoontumisia jatketaan ja yhteistyöideoita kehitetään sen jälkeenkin. Koordinoitihankkeessa on verkostoiduttu ja mietitty myös nuorten asioita. Siellä syntyy uusia yhteistyöideoita. Esim. Martoilla on pukeutumisasiiloja ja kokkikursseja – miten saataisiin myös nuoret suunnittelemaan niitä?
- Äänekoski vähentää koko ajan nuorisotalojen toimintaa. Konginkankaalla olisi töitä vanhusten auttajana ja nuoriakin on. 4H toimii työnantajana, esim. tyttöjen teatteri Lavahelmet. Alakoulu on omalla kylällä, mutta isommat lapset kuskataan Suolahteen eli

koulupäivästä tulee pitkä, kaverit hajaantuvat ympäri Äänekoskea ja harrastukset vaikeutuvat.

- 4H:lla vapaaehtoiset ohjaajat saavat vain pienen matkakorvauksen. Yhdistyksellä on jäsenmaksu ja ainakin toistaiseksi ilmaiseksi tiloja käytössä, minkä lisäksi ELY avustaa toimintaa.
- Innolassa käytetään nuorten toiminnan rahoittamiseen mm. **koulun iltapäiväkerhorahaa, Nuorten Akatemian rahaa, Lasten ja nuorten harrastustoiminnan avustuksia ELYstä** (dead line helmikuussa, Kaija Blom), ohjauksen rahoitusta, hankkeita ja sponsoreita
- Äänekosken 4H saanut **tukea Savon Voimalta** (haku tammikuussa)

Helposti saatavilla olevat vaihtoehdot ja ideat

- Jos kunnalla ja kylillä ei vielä ole kunnollista keskusteluforumia, niin esitetään kunnalle aloite, että se kutsuu kaikki kyläyhdistykset kokoon. Kunnassa on myös hyvä olla nimetty kylien yhteys-/vastuuhenkilö. Keskustelun teemaksi voidaan ottaa mm. kylien nuoret.
- Mökkiläisneuvosto tai vähintään kerran kesässä mökkiläisten tapaaminen! Nuoret markkinoimassa palveluitaan, kunnan edustajat ja kylän yhdistysten edustajat paikalle. Kunta kutsujana?
- **4H Duuniringit** ”töitä olis ainakin Konginkankaan ja Sumiaisten alueella ettei taho nuoret riittää”. 4H:lla ikäraja on 14 vuotta peruskotitöihin – kaupassakäynti, pihatyöt, ikkunoiden siivous. Ainakaan Äkin kaupungin kotipalvelu ei toimi kesäisin, joten kysyntää olisi.
- Markkinoitava kesäasukkaille! - ”Niin moni valittaa, kun on kaks huushollia siivottavana”
 - o Kunnan kesäasukaspostiin
 - o Kesämökkiläisten tapaaminen kylällä, nuoret markkinoivat itse itsensä mökkiläisille
- kyläyhdistyksen yhteistyö 4H:n kanssa – 4H:lta vetäjä, kyläläiset mukana sekä nuorten että heidän asiakkaidensa etsinnässä
- Jos ei ole omalla kylällä kylätaloa tai kouluun ei mahdu, löytyiskö joku mummola, johon voisi tulla pitämään kerhoa
- Päiväkodin vuokraaminen illalla harrastuskäyttöön tai muu vuorokäyttö: esim. Innola toimi aluksi yrityksen kanssa samassa tilassa – aikataulut eivät menneet päällekkäin, joten molemmat saattoivat käyttää samaa toimistoa jne.
- Nuoret itse kysymään sponsorirahaa paikallisista yrityksistä johonkin selkeään tarkoitukseen. Esim. Muuramessa nuorten skeittiparkkiin nuoret kasasivat rahaa paljon enemmän kuin ennakkoon ajateltiin! Aina kannattaa kysyä!
- Nuoria löytyy koulusta - tai koulubussista. Ja vanhempainillassa saadaan viesti vanhemmille. Muuramessa yleensä syksyllä, mutta viimeksi keväällä (toimi paremmin) harrastemessut, jossa nuorille suunnattu tarjonta oli toiminnallisesti esillä. Lapset ja nuoret kävivät messuilla oppitunneillaan.
- Lukion yrittäjyyskurssille tehtäväksi messujen järjestäminen.
- Tuunaus on pinnalla! Tuunaus messuille tai kylälle tuunauskerho.
- Petäjavedellä pistetään Facebookiin tarjous kurssista ja jos 6-8 ilmoittautuu, ryhmä alkaa.

Isompaa työtä vaativia ideoita

- EU:n nuorisotoimintaohjelma **“Youth in Action”**: esim. Kintausdella nuoret halusivat tapaamispaikan. Kylällä on Nuorisoseuran talo oli mutta siellä ei ollut nuorille paikkaa, joten he tekivät nuorisoaloitteen, saivat 6000 e rahaa ja kyläläisiltä lahjoituksia, jolla rempattiin Nuorisoseuran talon yläkerran tyhjään huoneistoon **“nuorisotalo”**. Rahoitettava toiminta voi olla myös esim. kerhotoimintaa, tapahtumia, teemailtoja...
 - ➔ Tarvitaan vähintään neljä yli 15-vuotiasta nuorta, jotka kokevat epäkohdan lähiympäristössään.
 - ➔ Haku vielä tänä vuonna, hakuajat 1.5. ja 1.10. Rahaa on saatavilla!!
 - ➔ Rahoituskauden vaihto voi lopettaa koko Youth in Action -ohjelman paikalliset aloitteet, joten kannattaa hakea nyt!
 - ➔ Max. rahoitus 6100 e + tarvittaessa aikuiselle ohjaajalle 1100 e
 - ➔ Toiminnan on vaikutettava muihinkin kuin vain neljään hakijaan
 - ➔ Nuorten osallistuttava aktiivisesti - esim. nuoret pitävät päiväkirjaa prosessista ja sanovat suoraan mielipiteensä
 - ➔ CIMO:lta voi tilata nuorisotoimintaohjelman infotilaisuuden – TILATAAN VAAN! – Pirjo hoitaa, Outi välittää kutsun tilaisuuteen kaikille Kyläbusiness-osallistujille, kun aika ja paikka on varmistettu.
 - ➔ Lisäksi Tiinä Västilältä Muuramesta voi kysyä neuvoja! tiina.vastila@muurame.fi
- **Nuorten Oma Myrsky**, rahoitus max. 400 e
- **Suomen Akatemian Tee-se-itse –projekti**
- **EVS-ohjelma** on Youth in Action -alaohjelma, jossa voidaan järjestää nuoria vapaaehtoistoimintaan ulkomaille tai vastaanottaa nuori omalle kylälle
 - jos nuori on jäänyt tyhjän päälle ja on yli 18-v., hän voi hakea 2-12 kk harjoitteluun EU-maahan
 - rahoitus sisältää 90 % matkakuluista, tukea asumiseen ja ruokailuun sekä taskurahan
- Toimisiko **“Virtuaali-Vapari”**, jos lapsia on harvassa eivätkä kyydit tahdo onnistua?

MITEN SE TEHDÄÄN? Yhteistyöllä!